

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

Beste rozenvriend,

Een uitzonderlijk droge zomer is voorbij! Onze rozen bloeiden goed, maar elke bloem bleef wat minder lang mooi. Ook onze rozen leden er toch een beetje onder. Te warm is ook niet goed voor deze bloemen. Alhoewel we tijdens de vroege namiddag liefst binnen bleven, hebben we voluit genoten van het buitenleven. Veel meer dan andere jaren konden we in onze tuin vertoeven: werken, wandelen of gewoon rusten.

Augustus brengt meestal niet veel nieuws voor rozen: het biedt de kans aan de veredelaars en rozenbedrijven om even te rusten. Maar ook de rozen profiteren ervan om even op krachten te komen. Normaal toch, maar door de droogte dit jaar zullen ze later in september weer een mooie bloeiperiode hebben. Eind augustus kwamen we weer samen bij André en Magda Casteels voor de jaarlijkse Rozenhappening. Rosica, de vereniging van amateur veredelaars, hield hun jaarlijkse keuring van bloemen. In september namen enkele leden van Rozenvrienden en Rosica deel aan de rozenkeuring in Le Roeulx. Hierover kan je meer lezen in deze nieuwsbrief.

We hebben deze zomer mooie daguitstappen gemaakt en het is goed om hier even aan terug te denken via de korte verslagjes. Hieruit kunnen we weer ideeën halen voor onze eigen tuin.

Graag herinner ik je ook aan onze herfstvergadering die we houden op 10 november. Laurent Neels zal spreken over Louis Lens. Laurent was jarenlang medewerker van Louis Lens en hielp bij de selectie van rozen en vergezelde hem bij de keuringen. Hij kan met hart en ziel vertellen over deze wereldberoemde veredelaar.

Jos

Rozenkeuring bij Casteels Rozen.

Niettegenstaande de erg droge zomer, waren er nog een tachtigtal deelnemende variëteiten die deelnamen aan deze wedstrijd, waarbij enkel de bloemen worden beoordeeld. Hieronder waren weer enkele verrassende juweeltjes. Maakten deel uit van de vakjury, Jan Rammeloo, de vorige directeur van de Plantentuin in Meise, graaf Renaud de Kerchove de Denterghem, de bezielende organisator van de tuinbeurs Park van Beervelde en burggraaf Philippe de Spoelberch, bekend voor de uitbreiding van de plantenverzameling van het Arboretum Wespelaar. De jury van dit jaar kon alvast met kennis van zake oordelen.



De prijs van de mooiste roos, (foto links) toegekend door de pers- en vakjury, ging naar Roger van de Gaer. Het “vlinderbloemige” effect van deze variëteit heeft bij de keuze zeker een grote rol gespeeld. Ook bij het vrouwelijke publiek valt een vorm als deze steeds goed in de smaak.

De prijs van de **meest innovatieve roos** (foto rechts) van de pers- en vakjury ging naar Staf Swerts. Hij presenteerde een indrukwekkende tak vol met



prachtige enkelvoudige bloemen in een moeilijk te beschrijven fuchsia-rode kleur. De plant is volgens Staf supergezond.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018



De prijs voor de **best geurende roos pers- en vakjury** (foto links) was voor Martin Vissers met een kruising van Echo x Claire Austin. Het is een zaailing van 2008, die dit jaar pas voor de eerste keer werd geoculeerd.

De publieksprijs voor de mooiste roos (foto rechts) ging naar Jos Wijns



De **publieksprijs voor de geur:** (foto links) ging naar Staf Swerts en de **jeugd koos als mooiste roos** een bloem (foto rechts) van Dane Germeys. Hij is het jongste lid en is nog maar kort actief bezig met veredelen. Het bestuur van Rosica feliciteerde hem extra voor deze prijs. Dit belooft voor de toekomst Dane. (uit de Nieuwsbrief jaargang 04-04 van Rosica, met dank aan Martin Vissers, foto's Lieve Hooremans)



Rozenkeuring in Le Rœulx

12 cultivars werden voor keuring aangeboden door 32 veredelaars uit 13 landen tijdens de 55^{ste} editie van de **Royal concours International de Roses Nouvelles**. Deze rozen werden vorig jaar al enkele keren beoordeeld door de permanente jury onder leiding van de heer Jean-Jacques Clautriaux, voorzitter van deze jury. De



internationale jury, voorgezeten door gravin Henriette de Brie begon op de regenachtige morgen van 7 september aan haar werkzaamheden. Gelukkig bleven de buien uit tijdens de keuring en werd het in de loop van de dag mooi zonnig. Het koele weer maakte het wel erg moeilijk om de geur te beoordelen. Door de warme zomer kwam de herbloei maar moeilijk op gang. Veel rozenperken stonden er maar zielig bij, maar de beste rozen toonden wat ze waard waren.

De gouden roos ging naar de trosroos met het nummer MR-663 (foto links) van Michèle Richardier van de firma Meilland. Ze behaalde liefst 79%!

Bij de bodembedekkende rozen scoorde Harry Van de Pasch met 'Fairy-Virgo' met trossen van kleine witte roosjes het best.

In de groep 'Perkrozen' behaalde een roos van Raphael Roses (nummer 362-64) uit Nieuw Zeeland zilver. Ze blinkt uit met een heerlijke geur: de ondertoon van klassieke rozengeur wordt overtroefd met de heerlijke geur van lelietjes-van-dalen, gemengd met violetjes, wat linde en een beetje heliotroop. Dit bezorgde haar ook een geurprijs.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

Een nieuwe roos.

11 november 1918, twee minuten voor elf. George Lawrence Price wordt tussen Le Roeulx en Havré neergeschoten door een Duitse sluipschutter, twee minuten voor officieel de wapenstilstand aanvangt. Hij wordt beschouwd als de laatste soldaat van het Britse leger die de dood vond tijdens de Grote Oorlog. Als herinnering aan dit tragisch gebeuren werd tijdens de middag een roos gedoopt die zijn naam zal dragen 'George Lawrence Price'. De meter is prinses Hadrien de Croÿ-Roeulx, kleindochter van de ere eerste minister van Canada, de heer Jean Chrétien. De peter is kolonel Alexander Schwab, adjunct van de stafchef van de Canadese divisie van de NAVO.

Het is een roos van de Belgische veredelaar Jaak Vangampelaere. Het is een zaailing van 2011. De moederplant is de variëteit 'Rothildia', het stuifmeel kwam van 'Aspirin'. Het is een trosroos met fuchsiaroze bloemen. De plant heeft een goed dicht donkergroen gezond bladerdek en de takken buigen lichtjes door. Ze kan een kleine meter groot kan worden. Bij de keuring van 2017 in Le Roeulx werd ze reeds onderscheiden.



Onze daguitstap van 2 juni 2018 naar Belmonte en Boskoop.



Het Belmonte arboretum in Wageningen heeft één van de grootste en meest complete collecties wilde rozen ter wereld. Het is dus vanzelfsprekend dat Rozenvrienden daar moesten geweest zijn. En op 2 juni 2018 is het dan zover. Onder de deskundige leiding van Piet Bakker maken we er kennis met meer dan de helft van de ongeveer tweehonderd wilde rozensoorten. Met name bijzondere soorten uit Noord-Amerika en Azië zijn goed vertegenwoordigd. Ze staan mooi gerangschikt volgens de streek van herkomst. Botanische tuinen wereldwijd wisselen plantenzaden uit waardoor Belmonte aan zulk een grote collectie kon komen. Toch konden wij Rozenvrienden samen met Lens Roses nog een aantal rozenplanten toevoegen aan hun collectie.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

Even voor de middag zakken we dan af naar de “Blauwe Kamer” voor een uitgebreide broodjeslunch met soep.

Daarna staat in Boskoop een rondvaart in open boot onder leiding van een gids langs de Boskoopse kwekerijen op het programma. En hier maakt onze jongste deelnemster, Anaïs, 7 jaar, van een onbewaakt moment gebruik om de micro ter hand te nemen en ons een raadseltje voor te schotelen. Tevens komt een boze vader zwaan agressief onze boot weghouden van het moeder zwaan nest.



Boskoop is het centrum bij uitstek van boomkwekerijen. We gaan dan ook op bezoek bij boomkwekerij Esveld. Persoonlijk vervuld ik hier mijn rozencollectie met nog een roosje dat ik nog niet had.

En dan zit er niets anders op dan voldaan maar een heel klein beetje moe de terugreis aan te vatten naar Lummen.

Roger

Een wondermooie kleine rozentuin.

Zaterdag 9 juni waren we allen uitgenodigd bij Jos en Liliane in Zoutleeuw voor een gezellig samenzijn in hun tuin. Voor het huis zien we enkele rozenperken, afgeboord met keurig geknipte buxushaagjes. Het is duidelijk dat Jos en Liliane houden van structuur en orde. Dat hadden we bij een vorig bezoekje ook al ervaren. We wandelen via de garage naar de tuin achter het huis. Alhoewel het een eerder kleine tuin is, is hij goed gevuld met rozen en begeleidende planten. Maar alle planten passen mooi bij elkaar, zodat het toch een rustige en gezellige plaats is om te vertoeven. Aan de tafel onder de pergola kunnen we genieten van koffie of een aperitiefje. Tegen de rode muur pronken de klimrozen ‘Elfe’ en ‘Piano’. Door de witte bloemen licht deze wand op. Bij het binnenstappen in de tuin lopen we haast tegen een Austin



Bridge of Sighs (Venetië, Oxford, de roos)

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

roos : 'Lady Emma Hamilton'. Ze geurt heerlijk. Ook abrikooskleurig zijn de bloemen van de klimroos 'Bridge of Sighs', genoemd naar de overkapte brug van Hertford College in Oxford waar Peter Harkness studeerde. Maar de naam verwijst ook naar de 'Brug der Zuchten' over een kanaal in Venetië, waarover de veroordeelden moesten stappen van de rechtszaal naar de gevangenis. Onze blikken worden ook getrokken naar de prachtige 'Herzogin Frederike' (Noack). Ze heeft zalmroze bloemen met een geel midden, waartegen de oranje meeldraden goed contrasteren. Met het ouder worden verkleurt de rand van de bloemblaadjes naar roze, dan heel licht roze om naar het einde van de bloemtijd roomwit te worden. Dit is letterlijk en figuurlijk een schitterende roos. De klimrozen zijn vergezeld door verschillende clematissen. Naast de rozen heeft Liliane ook heel veel potten met eenjarige bloemen geschikt. Alles wordt heel ordelijk gehouden: dagelijks worden de uitgebloeide bloemen uitgeknipt. Om het te zeggen met de woorden van Jos: 'als een bloem niet mooi meer is moet ze weg'. Ze verdwijnen dus uit de tuin voor ze uitgebloeid zijn. Zo blijft hun tuin heel proper.



Na het bezoek genoten we van een fris drankje en een snackje. En enkele rozenvrienden kochten voor een goed werk een zakje geurende rozenblaadjes. Hiermee kan thuis de potpourri verrijkt worden. Met het ouder worden, proberen we het werk in de tuin wat de minderen. We passen onze tuin aan, zodat we er ook nog veel van kunnen genieten. Bij een bezoek aan een tuin in Nederland viel het woord: 'de tuin senioriseren'. Dit is zeker de gepaste term voor het ontwerp van deze tuin.



Later op de namiddag brachten we een bezoek aan Hof ter Hoeven, een centrum van Natuurpunt. Eerst aten we een stukje taart om aan te sterken voor de natuurwandeling. We genoten van de uitleg van Rudy Collaer, die ons ook nog enkele wilde rozen toonde. Die natuurwandeling eindigde met

een beetje sensatie in een paardenwei. Alleszins was dit voor de dertig aanwezigen een mooie namiddag.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

Onze daguitstap van 8 september 2018 naar Le Rœulx.

Met 37 inschrijvingen hadden we niet het beoogde aantal van 40 inschrijvingen waarop we ons baseerden, gehaald, maar de gezelligheid in de groep was er niet minder om.

Le Rœulx voor mij het verre en minder bekende Henegouwen (zoals men elders ook over het verre Limburg heeft) is een oud gezellig stadje dat de bezoekers veel te bieden heeft. Zijn rijke geschiedenis gaat al zeker terug tot de zevende eeuw toen Ierse monniken ons het ware geloof kwamen brengen (de kerstening van sommige Germaanse stammen heeft nog tot in de elfde eeuw geduurd.)



Voor ons is de rozentuin van Le Rœulx waar de jaarlijkse rozenconкурс van internationale faam plaats heeft, de trekpleister. Het terrein bevindt zich achter het historische hospitaal Saint-Jacques. Het concours dat reeds vanaf 1962 georganiseerd wordt, kent deelnemers uit vele landen en veel grote rozenveredelaars nemen eraan deel. We vinden onder andere rozen van Lens, Meilland-Richardier, Delbard, André Eve, Guillot, Noack, Kordes, Interplant, Tantau, Poulsen, Harkness, Austin, en Keiren.

De keuringstuin bevat 3 grote rozenpercelen, gegroepeerd per jaar, namelijk rozen voor de concours van 2017, 2018 en 2019 met elk meer dan 100 variëteiten met telkens 3 tot 5 rozenstruiken. Klimmende variëteiten worden tijdens het derde jaar na aanplant gekeurd.

Bij aankomst in de rozentuin werden we verwelkomd door Monsieur Claustrioux, Président du Jury permanent et Pierre Lauwers, jardinier responsable des jardins. Onze gids in de tuin was Olivier Masse, die ons in haast perfect Nederlands uitleg gaf. De beoordelingen van de permanente jury gebeuren 4 tot 6 keer, eind juni of begin juli en de eerste vrijdag van september. Deze laatste keuring vindt plaats tijdens de dag van het Internationaal Concours, samen met de keuring door de Internationale Jury. De rozen worden beoordeeld naar de bloem, kleur, vorm en originaliteit, naar sterkte en ziekteresistentie en naar geur.



Bezoekers konden op zaterdag en zondag 8 en 9 september ook keuren, het geen veel van onze leden dan ook deden. Het is zeer interessant dat niet-vakmensen en gewone rozenliefhebbers hun mening kunnen geven over rozen, al komt hun beoordeling misschien vanuit het buikgevoel. Vaste keurders hebben zich wellicht een vast patroon van beoordeling toegeëigend en hun resultaat is de som van punten die ze voor

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

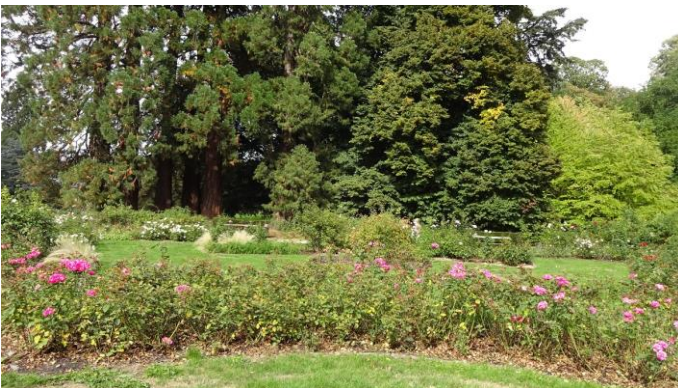
elk onderdeel toekennen. Het is misschien interessant om in een volgend artikel enkele keurders aan het woord te laten en vragen welke criteria zij belangrijk vinden en waarop zij letten.

Na het bezoek aan de rozentuin, waarbij mij bij het verlaten van het domein vooral de roos Prinses Claire van België van Martin Vissers opviel, wandelden we richting brouwerij St Feuillien. In de ontvangstzaal kregen we onze lunch. Waar rozenvrienden samen zitten is het altijd een gezellig onderonsje. Op het menu: Buffet Campagnard (charcuteries et fromages)



Tijdens de rondleiding vertelde de charmante gids ons, in keurig Nederlands, over de geschiedenis van deze brouwerij en hoe het bier er gemaakt wordt. De abdij van Saint-Feuillien is gesticht in 1125 en was tevens een pelgrimsoord. Daarna volgde de degustatie. En natuurlijk: de bieren smaakten verrukkelijk...

Als afsluiter van de dag bezochten we het park van Mariemont in Morlanwelz. Ook dit stadje heeft een rijke geschiedenis. Het domein ontstond in de zestiende eeuw en dankt haar naam aan haar opdrachtgeefster Marie van Hongarije, zus van Keizer Karel. Later werd dit gebied het jachtdomein van Albrecht en Isabella. Het brandde af onder Franse bezetting, maar werd heropgebouwd. Het is interessant om deze geschiedenis te lezen op Wikipedia (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Morlanwelz>). In de negentiende eeuw kwam het domein in bezit van kolonmijneneigenaren de broers Warocqué en deze



legden de Engelse landschapstuin aan zoals hij vandaag nog te zien is. De bomen kunnen hier dus meer dan 160 jaar oud zijn. De rozentuin is niet zo groot en deed me denken aan de rozentuin in het domein van familie Rothschild, die we op onze reis naar Engeland bezocht hebben.

Het was heerlijk om te vertoeven op dit domein en was voor mij een mooie afsluiter van deze dagreis. Ik denk dat alle medereizigers mijn mening delen dat thuisblijvers weer eens ongelijk hebben gehad

Robert

Kasteeltuinen Arcen wint tweede prijs European Garden Award

Deze prijs werd door de internationale jury van het [European Garden Heritage Network](#) (EGHN) genomineerd in de categorie 'Restoration, Enhancement or Development of a Historic Park or Garden'. Kasteeltuinen Arcen werd samen met het Broughton Grange Estate (Oxfordshire, Verenigd Koninkrijk) en Adare Manor (Adare, Ierland) genomineerd.

Directeur-rentmeester Wilfred Alblas: "Het voelt als een geweldige steun in de rug dat Kasteeltuinen Arcen de tweede prijs gekregen heeft van het netwerk van Europese toptuinen. Treffend ook dat we genomineerd waren in de categorie tuin-restauraties, waardoor het een sluitstuk is van het grote herstelwerk dat Stichting het Limburgs Landschap sinds 2013 heeft uitgevoerd. Ook internationaal blijken de kasteeltuinen nu een park om lief te hebben."

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

september-oktober 2018

Een gedicht

Denken

Ik wil denken wat ik wil
IJzer hout of koud of kil
Aan of uit of luid of stil
Ik wil denken wat ik wil
Ik wil denken sprakeloos
Witte sneeuw of rode roos
Goud of blik of stout of rein
Want ik wil mijn denken zijn.
Lieve dingen wil ik denken
Bombardon of liefdeslied
Aan verdriet geen aandacht schenken
Maar af en toe dan lukt het niet.
(Toon Hermans)



Op rozen, teksten voor een rustige winteravond

Het boekje "Op Rozen" is verschenen bij Borgerhof & Lamberigts, telt 192 pagina's en kost net geen 25€ voor uren leesplezier. Het is geschreven door musicologe Liesbet Vereertbrugghen en is een 'bloem-lezing' die de roos in haar cultuurhistorische context voorstelt. Je vindt in dit boek een zoektocht naar de diepere betekenis van de roos en naar een verklaring voor haar sterallures.

Verantwoordelijke uitgever: Jos Rogiers

Werkten mee aan deze nieuwsbrief: Berna, Gust, Robert, Roger en Jos.